

Eesti Ornitoloogiaühing Estonian Ornithological Society

Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a
15172 Tallinn

Meie: 25.04.2011

Ettepanek loodusobjekti kaitse alla võtmiseks

Esitame looduskaitseseaduse § 8 kohase ettepaneku II kategooria kaitsealuste liikide püsielupaikade kaitse alla võtmiseks. Palume täiendavalt kaitse alla võtta 12 kanakulli (*Accipiter gentilis*).

1. Kaitse alla võtmise põhjendus

Kanakull (*Accipiter gentilis*) on II kategooria kaitsealune liik, kelle arvukus on Eestis viimasel aastakümnel langenud kaks korda. Viimase arvukushinnangu alusel on Eestis veel vaid 400-600 pesitsevat kanakullipaari.

Selleks, et tagada kanakulli soodne seisund, tuleb vastavalt „Looduskaitseseaduse“ § 48 lõikele 2, kaitse alla võtta vähemalt 50% teadaolevatest ja keskkonnaregistris registreeritud pesapaikadest. Liigi soodsa seisundi taastumiseks on vajalik rakendada senisest tõhusamat kaitset, seejuures tuleb võtta täiendavalt kaitse alla teadaolevaid esinduslikke pesitsuspaiku.

Lähtuvalt riikliku keskkonnaseire allprogrammi röövlinnud raames kogutud andmetest on kanakulli arvukus peale 2000-2002 toimunud enam kui kahekordset langust jätkuvalt madalseisus. Lisaks madalale arvukusele on kanakulli asurkonna halba seisundit iseloomustavaks ohumärgiks ka langeva trendiga produktiivsus. Seetõttu on käsiloleva ohutegurite põhjalikuma analüüsi kõrval oluline kaitsta optimaalsete meetmetega teadaolevaid pesapaiku.

Viimase kahe aasta kanakulli inventuuri käigus on leitud ja keskkonnaregistrisse kantud 37 uut pesa. Neist oluline osa asub väljaspool püsielupaiku ja kaitsealasid. Kõigist teadaolevatest pesapaikadest ca 30% asub kaitsealadel ja hoiualadel, koos menetluses olevate püsielupaikadega on kaitse tagatud ca 65% teadaolevatest kanakulli pesapaikadest (mis moodustab hinnanguliselt 20-25% Eesti kanakullide elupaikadest). Efekttiivsemaid kaitsemeetmeid on elupaikade kaitse ja seetõttu on väga oluliseks kanakulli kaitsemeetmeks püsielupaikade moodustamine. Madalseisus olevate linnuliikide püsielupaikade moodustamisel pole oluline ainult kvantiteet, vaid ka elupaikade kvaliteet. Seetõttu on Ornitoloogiaühing koos kohalike ekspertidega välja valinud kahe viimase aasta jooksul leitud väljaspool kaitsealasid asuvatest pesapaikadest edukamate kanakullide pesapaigad ning soodsas seisundis olevad elupaigad. Nende elupaikade kaitseks on tehtud kanakulli püsielupaikade moodustamise ettepanek.

Ettepanekus sisalduvate alade kaitse alla võtmisega täidab Eesti riik „Euroopa Ühenduse nõukogu direktiivist 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta“ tulenevaid kohustusi.

2. Kaitse alla võtmise eesmärk

Täiendavate kanakulli püsielupaikade kaitse alla võtmise eesmärk on tagada ohustatud II kaitsekategooria liigi - kanakulli - soodne seisund ning pidurdada elupaikade hävimisest tingitud arvukuse madalseis.

3. Objekti asukoht ja pindala

Kaitse alla palume võtta järgmised püsielupaigad:

Nr.	Püsielupaiga nimi	Maakond	Vald	Pindala
1	Koku kanakulli püsielupaik	Saaremaa	Lümanda vald	49 ha Skv – 14,8 ha, pv – 34,2 ha
2	Pamma kanakulli püsielupaik	Saaremaa	Leisi vald	27,8 ha Skv – 9,9 ha, pv – 17,9 ha
3	Nurme kanakulli püsielupaik	Saaremaa	Leisi vald	21,3 ha skv – 6,0 ha, pv – 15,3 ha
4	Metsküla kanakulli püsielupaik	Saaremaa	Leisi vald	29,2 ha skv – 9,9 ha, pv – 19,3 ha
5	Allika kanakulli püsielupaik	Pärnumaa	Varbla vald	13,3 ha skv – 6,4 ha, pv – 6,9 ha
6	Palivere kanakulli püsielupaik	Läänemaa	Martna vald	37,2 ha skv – 10,4 ha, pv – 26,8 ha
7	Adila kanakulli püsielupaik	Raplamaa	Kohila vald	12,9 ha skv – 3,7 ha, pv – 9,2 ha
8	Jägala kanakulli püsielupaik	Harjumaa	Jõelähtme vald	24,6 ha skv – 7,3 ha, pv – 17,3 ha
9	Laiksaare kanakulli püsielupaik	Pärnumaa	Saarde vald	21,7 ha
10	Aheru kanakulli püsielupaik	Valgamaa	Taheva vald	14,6 ha
11	Kurista kanakulli püsielupaik	Tartumaa	Võnnu vald	26,9 ha skv – 16,5 ha, pv – 13,0 ha
12	Palivere kanakulli püsielupaik	Tartumaa	Mäksa ja Haaslava vald	21,6 ha

Kõikide nimetatud alade piiride ja kaitsetsoonide kaart on toodud kirja lisana Mapinfo kaardikihil „EOY_ACCGEN_pysielupaikade_ettepanek_2010”.

4. Kaitseks kavandatavate piirangute kirjeldus

Kõikidele kaitse alla võtmise ettepanekus sisalduvatel alade kaitseks sobib keskkonnaministri 13.02.2006 määruses nr 73 „Kanakulli püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri” toodud kaitsekord.

5. Kaitse alla võtmisega ja kaitse korraldamisega seotud kulutuste hinnang

Täiendavate püsielupaikade kaitsekorra jõustumine ei too kaasa organisatsioonilisi muudatusi ega täiendavaid kulutusi. Püsielupaiga valitsemiseks (nõusolekute andmiseks, tegevuse koostööstamiseks, kaitsekorralduslikuks tegevuseks) vajalikud kulutused on Natura 2000 riikliku programmi raames kavandatud Keskkonnaministeeriumi valitsemisala riigieelarves.

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Kalamees

Eesti Ornitoloogiaühing

Direktor

Tarmo Evestus, mob 56486816, tarmo.evestus@gmail.com

Lisa. Mapinfo kaardikiht „EOY_ACCGEN_pysielupaikade_ettepanek_2010” ja kanakulli 2010. aasta inventuuri aruanne "ACCGEN aruanne 2010.pdf"

Koopia:

Keskkonnaamet – Narva mnt 7a, 15172 Tallinn, info@keskkonnaamet.ee